ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **D. T. H.,** zast. Mgr. Štěpánem Svátkem, advokátem, se sídlem Na Pankráci 820/45, Praha 4, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie,** se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 5. 2022, č. j. 28 A 3/2022-27,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále „stěžovatelka“) domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 22. 2. 2022, čj. CPR-22759-3/ČJ-2021-930310-V249, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend ze dne 16. 7. 2021, čj. KRPH-55166-14/ČJ-2021-050026-RPOÚ, kterým jí byla stanovena dle § 50a zákona č. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “zákon o pobytu cizinců“), povinnost opustit území členských států Evropské unie.

[2] Stěžovatelka požádala o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana České republiky dne 16. 4. 2020, žádost byla zamítnuta dne 2. 12. 2020 a rozhodnutí nabylo právní moci dne 24. 12. 2020. Stěžovatelka Policii České republiky, Krajskému ředitelství policie Královéhradeckého kraje, odboru cizinecké policii, oddělení pobytových agend uvedla, že proti rozhodnutí o zamítnutí své žádosti podala včasné odvolání, což potvrdil i její manžel a tlumočník. Byla jí dána možnost tuto skutečnost doložit, což se však nestalo. Na žádost policie ministerstvo sdělilo, že žádné odvolání mu nebylo v této věci doručeno; z rozhodnutí OAMP MV vyplynulo, že žádost stěžovatelky

o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87b zákona o pobytu cizinců byla zamítnuta z důvodu uvedeného v § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť se stěžovatelka dopustila obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území ČR tím, že účelově uzavřela manželství. Zároveň jí tímto rozhodnutím byla stanovena lhůta k vycestování z území České republiky v délce 60 dnů od právní moci rozhodnutí.

[3] Dne 13. 7. 2021 podala stěžovatelka vysvětlení, v němž uvedla, že do České republiky přijela poprvé dne 15. 3. 2020 za svým manželem, občanem České republiky. Žije v bytě s ním a dalšími čtyřmi Vietnamci. V České republice má pouze manžela, se kterým tu chce žít, jiné příbuzné zde nemá; na manželovi je finančně závislá. V České republice nemá žádné ekonomické, kulturní ani společenské vazby. Netušila, že na území České republiky pobývá neoprávněně; pokud by se musela vrátit do své vlasti, neví, jak by tam žila, nemá žádné finance, vše prodala a chtěla zůstat v České republice, aby se mohla starat o svého manžela. Ve své vlasti má dvě sestry a bratra, ti mají své rodiny, bydlet by u nich nemohla. V případě návratu do vlasti jí nehrozí mučení, trest smrti, nelidské nebo ponižující zacházení nebo trest nebo jiné vážné nebezpečí. Peníze na pobyt i vycestování z území České republiky má.

[4] Dne 16. 7. 2021 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí čj. KRPH-55166-14/ČJ-2021-050026-RPOÚ, jímž stěžovatelce uložil povinnost opustit území členských států Evropské unie podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců a současně podle § 50a odst. 3 téhož zákona stanovil dobu k vycestování z území členských států Evropské unie nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. V rozhodnutí uvedl, že stěžovatelka přicestovala na území České republiky dne 15. 3. 2020 na základě krátkodobého víza typu C 010049582 s platností od 10. 3. 2020 do 22. 6. 2020 s dobou pobytu 90 dní. Ode dne 16. 4. 2020, kdy podala žádost o udělení přechodného pobytu za účelem sloučení rodiny s občanem České republiky, jí byla přiznána fikce pobytu dle § 87y zákona o pobytu cizinců až do pravomocného skončení řízení o této žádosti. Dne 2. 12. 2020 byla žádost zamítnuta, právní moci rozhodnutí nabylo dne 24. 12. 2020. Správní orgán I. stupně uzavřel, že žalobkyně pobývala na území České republiky neoprávněně od 25. 12. 2020. Rovněž upozornil, že v rámci podání vysvětlení uvedla postupně dvě data své svatby (19. 9. 2019 a 20. 9. 2019) a ani jedno z dat neodpovídá jí doloženému oddacímu listu. Dopustila se přestupku dle § 156 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, neboť porušila povinnost pobývat na území České republiky pouze s platným cestovním dokladem a oprávněním k pobytu, která je stanovena v § 103 písm. n) téhož zákona. Před zahájením řízení správní orgán I. stupně zvážil přiměřenost zásahu do soukromého nebo rodinného života stěžovatelky pro případné správní vyhoštění dle § 119 zákona o pobytu cizinců; vzal v úvahu zejména rodinné vazby, a to konkrétně jejího manžela L. T., nar. X, s nímž žije ve společné domácnosti, a rovněž skutečnost, že se nedopustila po dobu svého pobytu žádného jiného protiprávního jednání, než neoprávněného pobytu z nevědomosti. Správní orgán I. stupně proto rozhodl o povinnosti opustit území členských států Evropské unie dle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Toto opatření považoval za nevyhnutelné, aby bylo dosaženo účelu zákona a na území České republiky pobývali pouze cizinci s pobytem v souladu s platnými právními předpisy. Lhůtu k vycestování, jíž správní orgán I. stupně stanovil na 30 dnů od právní moci rozhodnutí, odůvodnil jako přiměřenou s přihlédnutím k zájmu státu na tom, aby se na jeho území zdržovali jen cizinci s platným oprávněním k pobytu, neexistenci

nepřekonatelných překážek bránících opustit území členských států Evropské unie a rovněž i k probíhající „pandemii COVID-19“ a s tím souvisejícím omezujícím opatřením. Správní orgán I. stupně se v odůvodnění zabýval rovněž přiměřeností dopadů jeho rozhodnutí dle § 174a zákona o pobytu cizinců; přihlédl k tomu, že délka oprávněného pobytu stěžovatelky byla delší než délka pobytu neoprávněného, který vznikl její nevědomostí. Přihlédl i ke zdravotnímu stavu, přičemž nezjistil žádné omezení, sama stěžovatelka uvedla, že je zdráva a bez omezení. Rovněž přihlédl ke skutečnosti, že uvedla, že krom vazeb na svého manžela v České republice nemá žádné jiné společenské, kulturní ani ekonomické vazby, a uzavřel, že jeho rozhodnutím nedojde k nepřiměřenému zásahu do rodinného života stěžovatelky. Správní orgán uvedl, že sice opuštěním území zůstane její manžel sám, situaci však neshledal neřešitelnou. Je možné, aby manžel před jejím vycestováním pro ni zajistil pozvání, na jehož základě bude moci požádat o krátkodobé vízum okamžitě po svém návratu do domovské země. V domovské zemi prožila většinu svého života, domluví se v ní, zorientuje se, má v ní své sestry i bratra s rodinou, proto, ač rozhodnutí ji zasáhne významně, nestane se tak nepřiměřeně. Správní orgán I. stupně zdůraznil, že rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie je méně intenzivním zásahem do rodinného či soukromého života než rozhodnutí o správním vyhoštění, proto je považuje za adekvátní. S rozhodnutím není spojen zákaz pobytu na území, jedná se o donucení k vycestování za účelem zajistit si platné pobytové oprávnění, následně je cizinec oprávněn opětovně přicestovat.

[5] Podané odvolání žalovaná zamítla, přičemž se ztotožnila se závěry prvostupňového správního orgánu, dodala, že rozhodnutí je nejmírnějším opatřením, které lze přijmout a je zcela přiměřeným opatřením v daném případě. Skutečnost, že je cestování v současné době náročnější jak finančně tak organizačně a časově než v době před pandemií související s onemocněním Covid-19, není natolik závažná, aby mohla způsobit nepřiměřenost či nezákonnost prvostupňového rozhodnutí.

[6] V **žalobě** stěžovatelka namítala, že vzhledem k tomu, že je rodinnou příslušnicí občana Evropské unie ve smyslu § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, *„nebylo ji možno udělit správní vyhoštění za tzv. nelegální pobyt a nebylo dle jejího názoru ani možno takové řízení následně překlasifikovat na řízení o povinnosti opustit území České republiky dle § 50a téhož zákona“*. Současně upozornila na § 119 odst. 2 písm. a) až c) zákona o pobytu cizinců, dle kterých rodinné příslušníky občanů Evropské unie nelze správně vyhostit mimo v ustanovení uvedené skutkové podstaty. Dále rozporovala, že by na území České republiky pobývala ke dni 14. 6. 2021 neoprávněně. Poukázala na skutečnost, že podala novou žádost o povolení k přechodnému pobytu vedenou pod čj. OAM-13190/PP-2021, v níž uvedla nové skutečnosti ve smyslu věty druhé § 87y zákona o pobytu cizinců a měla tak dle jejího názoru nárok na tzv. akt osvědčení. V další námitce zpochybnila posouzení přiměřenosti napadeného rozhodnutí správním orgánem, kterému vytýká paušální hodnocení a nezohlednění konkrétních jejích tvrzení uvedených během jejího výslechu, zejména týkajících se zdravotního stavu jejího manžela a nutnost péče o něj.

[7] **Krajský soud** námitku stran nepřípustnosti vyhoštění označil za zcela lichou, neboť správní orgán nezahájil se stěžovatelkou řízení o správním vyhoštění ve smyslu § 118 a násl. zákona o pobytu cizinců; zahájil pouze řízení o povinnosti opustit území ve smyslu § 50a zákona o pobytu cizinců, což vyplývá rovněž z odůvodnění správních rozhodnutí. Správní orgán uvedl, že *„ještě před zahájením řízení důsledně posoudil výše uvedené skutečnosti*

zejména ve vztahu k případnému zahájení úkonů správního řízení ve věci správního vyhoštění dle ustanovení § 119 zákona"; po posouzení všech skutečností právě proto následně vydal rozhodnutí dle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců – tedy „*cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro zahájení řízení o správním vyhoštění.*" Z uvedeného je zřejmé, že řízení o správním vyhoštění ve vztahu ke stěžovatelce nebylo ze strany správních orgánů v této věci nikdy zahájeno, tudíž nemohlo ani být překvalifikováno na řízení o povinnosti opustit území dle § 50a zákona o pobytu cizinců.

[8] Krajský soud nepřisvědčil ani námitce stran neoprávněného pobytu na území České republiky ke dni 14. 6. 2021. Konstatoval, že dne 14. 6. 2021, kdy se podle správního spisu stěžovatelka dostavila na OAMP MV, bylo zjištěno, že existuje pravomocné rozhodnutí OAMP MV ze dne 1. 12. 2020, čj. OAM-4995-22/PP-2020, které nabylo právní moci 24. 12. 2020 a kterým byla zamítnuta její žádost o povolení k přechodnému pobytu podle § 87b zákona o pobytu cizinců, a to z důvodu uvedeného v § 87e odst. 1 písm. d) téhož zákona, neboť účelově uzavřela manželství, čím se dopustila obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. Rovněž tímto rozhodnutím jí byla stanovena lhůta k vycestování v délce 60 dnů od právní moci rozhodnutí; byla tedy povinna vycestovat do 22. 2. 2021, povinnost však dobrovolně nesplnila a od následujícího dne pobývala na území České republiky bez pobytového oprávnění, a tedy neoprávněně. Byť tvrdila, že proti rozhodnutí podala včasné odvolání, tuto skutečnost neprokázala a rovněž OAMP MV sdělil, že žádné odvolání proti tomuto rozhodnutí doručeno nebylo. Správní orgány postupovaly správně, když vázány vydaným pravomocným rozhodnutím o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu, uzavřely, že stěžovatelka pobývá na území České republiky neoprávněně. Žalovaná pak správně opravila pochybení správního orgánu I. stupně, když uzavřela, že neoprávněný pobyt žalobkyně započal až dne 23. 2. 2021, tedy až po uplynutí lhůty k vycestování, která jí byla v zamítavém pobytovém rozhodnutí stanovena. Krajský soud se ztotožnil i se závěrem žalované, že pochybení správního orgánu I. stupně při posouzení délky neoprávněného pobytu v době vydání rozhodnutí nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí.

[9] Co se týče námitky stran podání nové žádosti o pobytové oprávnění, krajský soud ze správního spisu zjistil, že žalovaná provedla lustraci stěžovatelky se zjištěním, že dne 17. 8. 2021 podala žádost o povolení k přechodnému pobytu, dne 29. 9. 2021 byla žádost v prvním stupni zamítnuta z důvodu § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců pro podání žádosti v rozporu s podmínkou uvedenou v § 87b odst. 2 téhož zákona. Na základě odvolání bylo rozhodnutí potvrzeno a odvolání zamítnuto dne 16. 12. 2021, téhož dne nabylo rozhodnutí právní moci. Z úřední činnosti je krajskému soudu dále známo, že stěžovatelka proti uvedenému druhostupňovému rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 16. 12. 2021, čj. MV-181046-4/SO-2021, jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí OAMP MV ze dne 29. 9. 2021, podala žalobu, která byla rozsudkem krajského soudu ze dne 30. 3. 2022, č. j. 31 A 44/2021-33, zamítnuta (stěžovatelka nepodala žádost ve lhůtě 3 měsíců ode dne vstupu na území České republiky a jako držitelka jiného pobytového oprávnění do tří měsíců od uplynutí jeho platnosti, naopak podala žádost o povolení k přechodnému pobytu dokonce poté, co na území České republiky pobývala více než půl roku neoprávněně). Krajský soud zdůraznil, že v souladu s § 87y zákona o pobytu cizinců stanoví tento zákon fikci pobytu rodinnému příslušníkovi

občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a na území pobývá společně s občanem Evropské unie nebo státním občanem České republiky, pouze v případě první žádosti a pouze do dne nabytí právní moci rozhodnutí o jeho žádosti (v případě rodinného příslušníka definovaného v § 15a odst. 1 nebo 2 zákona o pobytu cizinců, tedy v případě stěžovatelky).

[10] Krajský soud konečně neshledal důvodné ani tvrzení o nepřiměřenosti rozhodnutí. Krajský soud především v intencích ustálené judikatury zdůraznil, že ačkoliv v § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců je výslovně uvedeno, že *„přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví,“* a u institutu povinnosti opustit území dle § 50a zákona o pobytu cizinců tato povinnost výslovně stanovena není, přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života je třeba posuzovat i v případě rozhodnutí dle § 50a zákona o pobytu cizinců, byť to u tohoto institutu zákon o pobytu cizinců výslovně neupravuje. Krajský soud připustil, že není sporu o tom, že rozhodnutí, které stěžovatelce ukládá povinnost opustit území ČR, jednoznačně zasahuje do jejího soukromého a rodinného života. Klíčové v projednávané věci však je, zda požadavek, aby vycestovala z území České republiky a obstarala si ve svém domovském státě platný pobytový titul, představuje takový dopad do jejího soukromého a rodinného života, který lze považovat za nepřiměřený. Konstatoval, že rozhodnutí o povinnosti opustit území je judikaturou považováno za de facto nejmírnější opatření, jak vyřešit nelegální pobyt cizince na území České republiky, neboť neobsahuje žádné omezení v podobě zákazu vstupu. Krajský soud předně nepřisvědčil stěžovatelce, že by správní orgány jakkoliv rezignovaly na posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života či že by se takovými dopady zabývaly pouze paušálně bez zohlednění konkrétních specifik daného případu v rozporu s požadavkem § 174a zákona o pobytu cizinců. Správní orgány se hodnocením přiměřenosti dopadů rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců dostatečně zabývaly, v potaz rovněž vzaly, že se manžel stěžovatelky ocitne po jejím vycestování sám, a v neposlední řadě i zdravotní stav samotné stěžovatelky; posoudily i délku jejího života v domovském státě a její rodinné vazby a dopady jejího návratu. Krajský soud shodně dospěl k závěru, že negativní dopady rozhodnutí jsou adekvátními ve vztahu k porušení právního řádu České republiky a zájmům státu, aby se na jeho území zdržovali pouze cizinci s platným pobytovým oprávněním. Krajský soud podotkl, že ačkoliv stěžovatelka opakovaně argumentuje *„ne zcela dobrým zdravotním stavem manžela“* a svou *„nutnou péčí“*, nedoložila ani správním orgánům ani v soudním řízení žádné důkazy, které by prokazovaly závažnost zdravotního stavu jejího manžela a důvod její nutné péče.

[11] V **kasační stížnosti** stěžovatelka odkazuje na důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, jelikož má za to, že rozhodnutí krajského soudu je založeno na nesprávném právním posouzení a jde navíc o rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť se krajský soud dostatečně jasným srozumitelným a přezkoumatelným způsobem nevypořádal s jejími žalobními námitkami, a dle jejího názoru se v podstatě paušálně ztotožnil s nesprávnými právními závěry žalované. Za dostatečně nevypořádanou má stěžovatelka předně námitku, že vzhledem k tomu, že se v jejím případě jedná o rodinnou příslušnici občana Evropské unie [§ 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců], nebylo jí možno správní vyhoštění za tzv. nelegální pobyt vůbec možno udělit – tedy nebylo tak dle jejího názoru ani možno takové řízení následně překlasifikovat na řízení o povinnosti

opustit území České republiky podle § 50a zákona o pobytu cizinců. Na tomto místě rozporuje zejména ten závěr správního orgánu, že pobývala dne 14. 6. 2021 na území České republiky neoprávněně, opakovaně poukazuje na to, že v rozhodném období měla podanou žádost o přechodný pobyt na území ČR, ve které uvedla nové skutečnosti, a měla tak dle jejího názoru nárok na tzv. akt osvědčení o žádosti. Dle stěžovatelky byl navíc soud oprávněn si sám učinit o této skutečnosti úsudek. Dle stěžovatelky zákon o pobytu cizinců jí umožňuje podat žádost o přechodný pobyt podle § 87b i opakovaně, a pokud uvede nové skutečnosti ve smyslu věty druhé § 87y téhož zákona, vzniká jí i nárok na tzv. osvědčení o žádosti po dobu takového správního řízení. Dle jejího názoru tak byl nesprávný ten závěr správních orgánů, že se zdržovala na území ke dni 14. 6. 2021 neoprávněně.

[12] Dle stěžovatelky jsou správní rozhodnutí rovněž nepřezkoumatelná v otázce dopadu negativního rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života. Žalovaný správní orgán dospěl k závěru o přiměřenosti rozhodnutí, přičemž stěžovatelce není a nebylo zřejmé, na jakém konkrétním důkazním základě k závěru o přiměřenosti rozhodnutí dospěl, a to především v tom kontextu, kdy tato v rámci účastnického výslechu poukázala na zdravotní stav manžela a nutnost její péče o jeho osobu, rovněž na finanční závislost na jeho osobě a neexistenci zázemí ve Vietnamu. Dle stěžovatelky se správní orgány dopadem do jejího soukromého a rodinného života v zásadě jinak než paušálně nezabývaly, dle jejího názoru minimálně ze skutečností, které vyšly najevo v rámci jejího výslechu, bylo nutno považovat tento dopad za nepřiměřený a to především v kontextu vážného onemocnění manžela. Dle stěžovatelky pak nepřezkoumatelně a nesprávně tuto námitku zhodnotil i správní soud. V kontextu této argumentace dokládá lékařskou zprávu manžela ze dne 20. 4. 2022 prokazující jeho velice závažné onemocnění plic, které vyžaduje nepřetržitou péči stěžovatelky o jeho osobu, a to včetně nutné péče spojené s jeho výživou a základními denními potřebami.

[13] Žalovaná ve svém vyjádření setrvala na závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí, a má za to, že řízení ve věci povinnosti opustit území členských států Evropské unie bylo vedeno plně v souladu se zákonem, přičemž skutková podstata, z níž správní orgány vycházely, má oporu ve spisovém materiálu. Žalovaná dále plně souhlasí s názorem krajského soudu a odkazuje na spisový materiál vedený ve věci a na vyjádření k žalobě; navrhuje kasační stížnost zamítnout.

[14] **Nejvyšší správní soud** po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal rozsudek krajského soudu v rozsahu z důvodů, které stěžovatelka uvedla v kasační stížnosti, neshledal přitom vady, k nimž by byl povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Kasační stížnost Nejvyšší správní soud posoudil ve smyslu § 104a s. ř. s. jako přijatelnou.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud především podotýká, že kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, publ. pod č. 4051/2020 Sb. NSS, „*aby vůbec byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu, proti němuž byla podána, a nikoli nějaký jiný akt (byť třeba i věcně související nebo předcházející napadenému rozhodnutí krajského soudu).*“ Stěžovatelka v kasační stížnosti

opětovně uvádí (stejně jako v žalobě), že vzhledem k tomu, že je rodinnou příslušnicí (manželkou) občana EU, nebylo jí možno udělit správní vyhoštění, ani řízení překvalifikovat na řízení o povinnosti opustit území ČR. Jak vyplývá, z předloženého spisového materiálu, a jak bylo konstatováno již v rozsudku krajského soudu, se stěžovatelkou řízení ve věci správního vyhoštění vůbec zahájeno nebylo a bylo jí vydáno rovnou rozhodnutí o povinnosti opustit území EU. Tato kasační námitka je tedy zcela lichá a mimoběžná s rozhodovacími důvody žalované, potažmo krajského soudu. Nejvyšší správní soud dodává, že vzhledem k tomu, že sňatek stěžovatelky s občanem EU byl shledán účelovým, nelze ji považovat za rodinnou příslušnici občana EU.

[17] Rovněž v ostatních kasačních námitkách stěžovatelka v podstatě opakuje svoji žalobní argumentaci; popř. směřuje své výhrady k rozhodnutí žalovaného. Jak bylo předestřeno výše, důvody kasační stížnosti se musejí vztahovat k soudnímu rozhodnutí, nikoli napadenému správnímu rozhodnutí. Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší vyvíjet vlastní aktivitu ke zjištění, které z žalobních námitek by posléze mohly obstát jako důvody kasační stížnosti. Stěžovatelka rovněž až poprvé v kasační stížnosti uvádí konkrétní bližší informace o zdravotním stavu svého manžela (viz lékařská zpráva ze dne 20. 4. 2022, tedy vydaná a předložená až poté, kdy bylo vydáno rozhodnutí žalovaného); za celou dobu řízení neuvedla nic bližšího ke zdravotnímu stavu svého manžela, omezovala se pouze na obecné a neurčité tvrzení, že její manžel *„není v příliš dobrém zdravotním stavu"*, přičemž toto své tvrzení nijak neupřesnila a nedoložila ani v odvolacím řízení, ani následně v řízení o žalobě, a to přesto, že nedostatečnost a neprůkaznost takto obecného tvrzení žalovaný výslovně uvedl v napadeném rozhodnutí o odvolání. K těmto novým skutečnostem, které stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, nemůže Nejvyšší správní soud přihlížet (§ 109 odst. 5 s. ř. s.).

[18] Nejvyšší správní soud posoudil námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, která měla spočívat v nedostatečném vypořádání všech žalobních námitek stěžovatelky. Námitka není důvodná. Nejvyšší správní soud se otázkou nepřezkoumatelnosti zabýval například v rozsudku ze dne 3. 12. 2019, č. j. 4 Azs 406/2019-28, v němž odkázal na svou ustálenou judikaturu, konkrétně na rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007-64, nebo ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005-245, a shrnul, že *„rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu; z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě; proč považoval žalobní námitky za liché, mylné nebo vyvrácené nebo proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy. Dalším důvodem nepřezkoumatelnosti rozhodnutí může být případ, kdy soud opomněl přezkoumat některou ze včas uplatněných žalobních námitek. Nesrozumitelné je pak rozhodnutí krajského soudu především tehdy, pokud z něho není zřejmé, jak soud rozhodl, v jaké věci, pokud výrok neodpovídá odůvodnění, případně pokud jsou v rozhodnutí krajského soudu jiné vnitřní rozpory. Dle judikatury Ústavního soudu (viz např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 21. 10. 2004, sp. zn. II. ÚS 686/02) je jedním z principů, představujících součást práva na řádný proces a vylučujících libovůli při rozhodování, i povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví srov. ustanovení § 54 odst. 2 s. ř. s.). Z odůvodnění tak musí vyplývat*

vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Nepřezkoumatelné rozhodnutí nedává dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces". Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadený rozsudek namítanou nepřezkoumatelnosti netrpí. Krajský soud se přehledně a zcela dostačujícím způsobem vypořádal s jednotlivými žalobními námitkami, které stěžovatelka vznesla. Samotná skutečnost, že stěžovatelka se závěry krajského soudu nesouhlasí, nepřezkoumatelnost rozsudku nezpůsobuje.

[19] Ze správního spisu se podává, že stěžovatelka první žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podala dne 14. 6. 2020; tato žádost byla zamítnuta, neboť bylo zjištěno, že stěžovatelka účelově uzavřela manželství; byla jí stanovena lhůta k vycestování z území ČR; příkaz k vycestování stěžovatelka nerespektovala a nadále pobývala na území ČR, přičemž opakovaně podala další žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu.

[20] Krajský soud dospěl ke zcela správnému závěru, že stěžovatelce fikce pobytu ani ke dni 14. 6. 2021 ani v době rozhodování správních orgánů nesvědčila; nadto, stěžovatelka ani jí tvrzené oprávnění pobývat na území České republiky nikterak neprokázala, ačkoliv § 87y odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoví, že fikci pobytu osvědčí Ministerstvo vnitra vízovým štítkem v cestovním dokladu. Nejvyšší správní soud se shoduje se závěrem krajského soudu, že stěžovatelce z důvodu podání opakované žádosti o povolení k přechodnému pobytu nesvědčila fikce pobytu, nevznikl ji ani žádný jí tvrzený nárok *„na tzv. akt osvědčení pobytu"*; krajský soud se s žalobní námitkou stran (ne)povoleného pobytu stěžovatelky dostatečně podrobně vypořádal, postupoval v intencích zákona i relevantní judikatury.

[21] Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že neudělení pobytového oprávnění, resp. udělení povinnosti vycestovat, je zásahem do soukromého a rodinného života, nicméně, souhlasí s krajským soudem, že se v případě stěžovatelky nejedná o zásah nepřiměřený; stěžovatelce není na rozdíl od vyhoštění zakázán na nějakou dobu další pobyt na území ČR. Stěžovatelka sice opustí manžela, nicméně toto odloučení může být krátkodobé, pouze po dobu, než uvede pobytová oprávnění do souladu se zákony ČR. Nelze ani pominout, že stěžovatelka neprokázala v průběhu dosavadních řízení ani skutečný (existující) rodinný život (pročež nebylo vyhověno její žádosti o pobytové oprávnění). Nelze ani pominout, že stěžovatelka ve Vietnamu pobývala většinu svého života, v zemi se bez problému domluví, orientuje se tam, má tam část své rodiny. Uložení správního opatření neznamená ani žádné negativní omezení ve smyslu zákazu vstupu na území států EU ani nevylučuje možnost udělení víza či povolení pobytu na území České republiky.

[22] Otázkou přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života se judikatura zdejšího soudu zabývala opakovaně, přičemž z jejích mantinelů krajský soud nikterak nevybočil (srov. rozsudky NSS ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21, ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 Azs 322/2018-28, ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29, ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018-27, ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018-34, ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35, ze dne 30. 4. 2020, č. j. 9 Azs 54/2020-32, či ze dne 22. 4. 2021, čj. 1 Azs 43/2021-34). Rozhodnutí o povinnosti opustit území je judikaturou považováno za de facto nejmírnější opatření, jak vyřešit nelegální pobyt cizince na území

České republiky, neboť neobsahuje žádné omezení v podobě zákazu vstupu. NSS opakovaně konstatoval, že dopady tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života tak budou právě s ohledem na absenci zákazu opětovného vstupu na území méně intenzivní. Samotná skutečnost, že má cizinec na území České republiky rodinné vazby, proto nemůže automaticky znamenat, že by stanovení povinnosti opustit území představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. NSS opakovaně konstatoval, že nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí o opuštění území bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území České republiky.

[23] Lze dodat, že rovněž podle konstantní judikatury platí, že i v řízení o správním vyhoštění, respektive o povinnosti opustit území, jakožto řízení vedeném z moci úřední, je cizinec povinen tvrdit konkrétní skutečnosti svědčící o nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Jakkoli správní orgány nesou odpovědnost za řádné shromáždění podkladů pro rozhodnutí (§ 3, § 50 odst. 2 a 3 správního řádu), nelze po nich požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledávaly a opatřovaly důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch porušení práva na soukromý a rodinný život, neboť je to především tento cizinec, kdo disponuje relevantními informacemi ze svého soukromého a rodinného života a kdo nejlépe může vylíčit, proč by mělo jeho právo na respektování soukromého a rodinného života převážit nad jinými zájmy a hledisky (srov. rozsudky ze dne 29. 11. 2012, čj. 9 As 142/2012-21 či ze dne 10. 12. 2018, čj. 6 Azs 322/2018-28, ze dne 14. 3. 2019, čj. 1 Azs 367/2018-34). Bylo tedy na stěžovatelce, aby ve správním řízení tvrdila a prokázala takové relevantní, resp. výjimečné skutečnosti, které by její setrvání na území ČR ospravedlnily. Nejvyšší správní soud souhlasí se správními orgány, potažmo s krajským soudem, že ani on neshledal důvody, pro které by po stěžovatelce nebylo možné spravedlivě požadovat, aby na přechodnou dobu vycestovala a uvedla svůj pobyt do souladu s právním pořádkem České republiky.

[24] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[25] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalované, byť měla ve věci úspěch, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nad rámce běžné správní činnosti nevznikly, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. prosince 2022

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu